

БЕКІТЕМІН

«Ақмола облысы білім баскармасының
Көкшетау қаласы бойынша өлім бөлмінің жаңындағы
Көкшетау қаласының «Zetek» бәбеккайы» МКҚК
менгерушісі А.И.Каппасова
02» күркүйек 2024 ж

**Мектепке дейінгі ұйымдарда ата-аналарға арналған
консультациялық пункт туралы ереже
(бұдан әрі – консультациялық пункт)**

Ереже мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеп отырған отбасыларға педагогикалық көмек көрсету бойынша консультациялық пункт құру және оның қызметінің тәртібін айқындайды.

I. Консультациялық пункттің қызметін нормативтік құқықтық сұйемелдеу:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заны.Білім туралы - "Әділет" АҚЖ (zan.kz);
2. Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заны.Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы - "Әділет" АҚЖ (zan.kz);
3. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы»Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заны.
4. «Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделін бекіту туралы»Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 15 наурыздағы № 137 қаулысы.
5. «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы»Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы
- 6.[1] [2] «Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы»Қазақстан Республикасы Оқу-агарту министрінің м.а. 2023 жылғы 21 шілдедегі № 224 бұйрығы.
7. «Тиісті типтердегі және түрлердегі мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы»Қазақстан Республикасы Оқу-агарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығы.
8. «Мектепке дейінгі, орта білім беру ұйымдарын, сондай-ақ арнайы білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарактандыру нормаларын бекіту туралы»Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 22 қантардағы № 70 бұйрығы.
9. «Ойыншықтардың қауіпсіздігі туралы»Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 21 шілдедегі N 306 Заны.

10. Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі үйымдары мен мектепалды сыныптарында 2023-2024 оқу жылында тәрбиелеу-білім беру процесін үйымдастыру туралы әдістемелік нұсқау хат.

II. Консультациялық пункттің міндеттері:

- ата-аналарға (занды өкілдерге) консультациялық көмек көрсету және баланы тәрбиелеу, оқыту және дамыту мәселелерінде олардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін арттыру;
- ата-аналарды (занды өкілдерді) балаға оның жеке ерекшеліктерінә сәйкес білікті көмек көрсететін білім беру жүйесінің үйымдары туралы хабардар ету.
- мектеп жасына дейінгі балалардың дамуындағы проблемаларды тану, диагностикалау;
- мектепке дейінгі үйымдарға бармайтын 1-5 жастағы балалардың ата-аналарына (занды өкілдеріне) мектепке түсу кезінде бірдей бастапқы мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге көмек көрсету;
- ата-аналарға жаңа ақпараттық технологияларды таныстыру.

Мақсаты:

- мектепке дейінгі білім берудің қолжетімділігін қамтамасыз ету;
- отбасылық тәрбиенің бірлігі мен сабактастығын қамтамасыз ету;
- мектеп жасына дейінгі балаларды үйде тәрбиелеп отырған ата-аналардың (занды өкілдердің) педагогикалық құзыреттілігін арттыру;
- мектепке дейінгі үйымдарға баратын және бармайтын балалардың жеке басының жан-жақты дамуын қолдау.

Катысушылар: білім басқармалары, мектепке дейінгі үйымдар.

III. Бағдарламаны іске асыру механизмі.

1-кезең: Дайындық.

Жұмыстың міндеттері және мазмұны:

1. Консультациялық пунктті үйымдастыру мүмкіндігін зерделеу (консультациялық пункт үйымдастыру туралы бұйрық).
2. Консультациялық пункт үйымдастыру мәселесіне ата-аналардың сұранысын зерттеу.
3. Мамандарды дайындау.

Консультациялық пункттің қызметін үйымдастыру:

- мектепке дейінгі үйым базасындағы консультациялық пункт мектепке дейінгі үйым менгерушісінің бұйрығы негізінде қажетті санитариялық-гигиеналық, эпидемияға қарсы жағдайлар, өрт қауіпсіздігі қағидаларын сактау, кадрлық қамтамасыз ету, қажетті бағдарламалық-әдістемелік материалдар болған кезде ашылады;
- консультациялық пункт мектепке дейінгі үйым менгерушісінің бұйрығымен бекітілген жұмыс кестесіне сәйкес жұмыс істейді;
- мектепке дейінгі үйымға бармайтын ата-аналармен (занды өкілдермен), балалармен тікелей жұмысты консультациялық пункт мамандары (мұғалім-логопед, мұғалім-психолог, тәрбиешілер және штат кестесіне сәйкес басқа да қызметкерлер) жүзеге асырады;

- консультациялық пункт мамандарының жұмыс тәртібін мектепке дейінгі ұйымның жұмыс тәртібіне сүйене отырып, МДҰ менгерушісі дербес айқындайды.

2-кезең: Негізгі—практикалық.

Жұмыс мазмұны:

1. Консультациялық пункттің жұмысы үшін қызметкерлер құрамы құрылады.
2. Тұргын жай анықталады, дидактикалық және көрнекі материалдар жинақталады.
3. Балалардың жас диапазоны анықталады – 1 жастан 5 жасқа дейін.
4. Сауалнамалар мен диагностика жасалады.
5. Консультациялық пункттің негізгі блоктары:

- балаларды бейімдеу кезінде отбасыларға психологиялық-педагогикалық көмек;
- ата-аналарға кеңес беру;
- балаларды әлеуметтендіру мәселелерінде отбасыларға көмек көрсету;
- ата-аналарға балаларды мектепке дайындауға көмектесу;
- ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды тәрбиелеп отырған ата-аналарға консультациялық көмек.

Консультациялық пункттің мамандары өз жұмысын ата-аналарға арналған сауалнамалардан және баланың жеке даму карталарынан (диагностика) алынған мәліметтер негізінде жоспарлайды, балаға қажетті әдебиеттерді, пайдалы жаттығуларды, ойындар мен ойыншықтарды ұсынады.

Мұғалім-логопед баланың танымдық және сөйлеуінің даму деңгейін анықтауға көмектеседі, балаға тіл мүкістігін жою үшін қалай көмектесуге болатынын көрсетеді, ата-ана мен балаға сөйлеудің қызықты ойындары мен жаттығуларын үйретеді.

Әдіскер балаларды тәрбиелеу, оқыту және дамыту мәселелері бойынша кеңес береді, ата-аналарға ойындар, баланың танымдық және дene дамуына арналған жаттығулар таңдауға көмектеседі, менгеруші баланы мектепке дейінгі ұйымға ресімдеу кезінде көмек көрсетеді, нормативтік құқықтық құжаттармен таныстырады, тамақтану үшін төлем жасау кезінде жеңілдіктерді ресімдеу мәселелері бойынша кеңес береді, кез келген даулы мәселелерді шешуге көмектеседі.

Мамандардың бұдан да басқа жүргізетін жұмыстары:

- мектепке дейінгі ұйымның мамандары мен педагогтері педагогикалық білім банкін құруы бойынша;
- ата-аналармен жұмыс істеу үшін жобаға қатысуышылардың диагностикалық әдістемелерін таңдау бойынша;
- семинар-практикумдарды өткізу процесінде әртүрлі дамытушы түзету технологияларын оқыту бойынша;
- ата-аналарға арналған жадынамалар, буклеттер, ұсынымдар әзірлеу;
- мамандардың семинар-практикумдар, тренингтер өткізуі;

- ата-аналармен бірлескен мерекелер мен бос уақытты өткізу, көрмелерге, фотокөрмелерге, байқауларға қатысу;
- оқу үшін кітапхана қалыптастыру.

Ата-аналар ойындарды, сабактарды, іс-әрекеттерді жеке таңдауда көмек алады, зейінді, еске сақтауды, қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамытатын дидактикалық ойындармен танысады.

- Балалармен жұмыс:
- ойын арқылы өзара әрекеттесу;
- тақырыптық әңгімелер;
- түзету-дамыту жұмысы;
- шығармашылық зертханалар;
- мониторинг;
- балаларды психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу;
- бірлескен мерекелер мен шығармашылық жұмыстардың көрмелері.

3-кезең: Аналитикалық.

Іске асырудың соңғы кезеңінде білім беру ортасының психологиялық қауіпсіздігін зерделеу мониторингі, балалардың мектепте окуға дайындығын скрининг-диагностикалау, мектепке дейінгі ұйым қызметінің сапасына қанағаттану деңгейін зерделеу мониторингі көзделеді.

IV. Консультациялық пункт жұмысын ұйымдастыру қағидаттары:

- *құтиялық қағидаты*: баланың және оның отбасының ерекшеліктері туралы ақпарат ата-анасының келісімінсіз жария етілмейді;
- *кешенділік қағидаты*: бала және оның отбасымен жұмысты әртүрлі профильдегі мамандар тобы жүзеге асырады;
- *ғылымилық қағидаты*: білім беру ұйымдары ұсынатын ақпарат сенімді және ғылыми негізге ие болуы керек;
- *қолжетімділік қағидаты*: ата-аналарға арналған барлық ақпарат қолжетімді түрде беріледі.

V. Ата-аналармен жұмысты ұйымдастырудың негізгі нысандары (занды өкілдері):

- жеке және шағын топтық кеңестер;
- семинар-практикумдар;
- дөңгелек үстелдер;
- пікірталастар;
- тренингтер.

VI. Балалармен жұмысты ұйымдастырудың негізгі нысандары:

- ұсынылған құжаттаманы талдау (медициналық карталар, анықтамалар, баланың даму картасы);
- жеке тексеру;
- жеке сабактар.

Жеке сабактарды мамандар консультациялық пункттің белгіленген кестесіне сәйкес жүргізеді.

Балаларға өткізілетін сабактың ұзақтығы жас және жеке ерекшеліктерімен анықталады. Ата-аналарға 15-20 минут шамасында кеңес беру.

Консультациялардың үлгілік тақырыптары:

- балалардың жас, психофизиологиялық ерекшеліктері;
- мектепте оқуга дайындық;
- мектеп жасына дейінгі балалардың физикалық, психикалық және әлеуметтік дамуындағы әртүрлі ауытқулардың алдын алу;
- ойын іс-әрекетін ұйымдастыру;
- балаларды шынықтыру және т. б.

VII. Консультациялық пунктке басшылық ету:

- консультациялық пунктке басшылықты мектепке дейінгі ұйымның менгерушісі жүзеге асырады.

Мектепке дейінгі ұйымның басшысы:

- балалар және ата-аналармен консультациялық жұмыс жүргізу үшін жағдай жасауды қамтамасыз етеді;
- консультативтік-түзету жұмыстарын жүргізу үшін педагогтерді таңдайды.

Консультациялық пункттің қызметі білім беру басшысының және мектепке дейінгі ұйым менгерушісінің шешімі бойынша тарату жолымен тоқтатылуы мүмкін.

IX. Консультациялық пункт қызметінің мазмұны:

- консультациялық пунктте ата-аналарға (занды өкілдерге) психологиялық-педагогикалық көмек ұйымдастыру мектепке дейінгі ұйым мамандарының қызметін интеграциялау негізінде құрылады;
- ата-аналарға (занды өкілдерге) кеңес беруді бір уақытта бір немесе бірнеше маман жүргізе алады;
- консультациялық пункт жұмысына тартылған мамандардың саны мектепке дейінгі ұйымның штат кестесімен айқындалады;
- консультациялық пунктте ата-аналарға (занды өкілдерге) арналған дәрістер, консультациялар, теориялық және практикалық семинарлар, мектепке дейінгі ұйым мамандарының мектеп жасына дейінгі балаларды диагностикалық тексерулері ұйымдастырылады.

X. Консультациялық пункттің құжаттамасы:

- мамандардың лауазымдық нұсқаулықтары (1-қосымша);
- консультациялық пункттің перспективалық жұмыс жоспары (2-қосымша);
- консультациялық пункттің жұмыс кестесі (3-қосымша);
- ата-аналарға арналған сауалнамалар (4-қосымша);
- консультациялық пункт пен баланың ата-анасының ынтымақтастығы туралы шарт (5-қосымша);
- ата-аналардың консультацияға алдын ала жазылу журналы (6-қосымша).

XI. Консультациялық пункт жұмысын бағалау критерийлері:

- консультациялық пункт жұмысының нәтижелілігін бағалауды және анықтауды ата-аналар әр кездесуден кейін жүзеге асырады, ол үшін ата-аналарға сауалнаманы толтыру ұсынылады.

Ескерту:

Мектепке дейінгі ұйымның сайтында орналастырылады:

- ата-аналарға арналған кеңестің мәтіні;
- мектеп жасына дейінгі балаларға арналған бейне-ойындар;
- консультацияға жазылу туралы хабарландыру: телефон арқылы;
- телефон арқылы, мессенджерлер арқылы мамандарға кеңес беру (*WhatsApp, Telegram*).

XII. Құтілетін нәтиже:

- ерте жас тобындағы балаларды МДҰ жағдайына бейімдеу;
- МДҰ баратын және бармайтын мектепке дейінгі жастағы балаларды әлеуметтендіру;
- ата-аналар мен МДҰ арасындағы өзара ынтымақтастық;
- басқа білім беру үйымдарымен өзара іс-қимыл;
- МДҰ рейтингін көтеру.